

Lokala nämnden Laholm

Tid: kl. 13:00

Plats: Laholms kommun, sammanträdesrum Falken

Ledamöter

Lars Fritzon (S), vice ordförande

Angela Magnusson (M)

Annalena Emilsson (C)

Eva M Larsson (MP)

Monica Yngvesson (S)

Nils-Erik Johansson (S)

Ersättare**Övriga**

Felicia Pettersson, Strateg

Eva Jadeling, Nämndtjänsteman

Alma Vodenicarevic, Strateg

Margareta Bengtsson (M), ordförande

Yvonne Wijk, sekreterare

1. Justering 2018

LN LHM180001

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- utse Lars Fritzson (S), att jämte ordföranden justera protokollet

2. Godkännande av föredragningslista 2018

LN LHM180002

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- godkänna föredragningslistan

3. Information om orosanmälningar

Anna Jarving 13:05

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- anteckna den lämnade informationen till protokollet

Sammanfattning

Anna Jarving från Mottagningsenheten på Socialtjänsten kommer och informerar nämnden om orosanmälningar och hur den processen ser ut. Hur går det till från första steget när någon ringer in/meddelar om oro för ett barn

4. Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018

LN LHM180019

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- godkänna Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018
- lämna in Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018 till regionstyrelsen

Sammanfattning

Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018, ska enligt riktlinjer för Region Hallands uppföljning redovisas efter 8 månader. Rapporten ska lämnas in till regionstyrelsen senast 28 september

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppföljningsrapport 2, 2018 (18-09-24)
- Uppföljningsrapport 2, 2018 (180924)
- Rapport Internkontroll UR 2 2018 (180924)
- VgR bilaga till UR2 (180924)

Expedieras till

Regionstyrelsen

5. Kunskapsunderlag – fördjupande analys

LN LHM180007

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- godkänna och anteckna den lämnade informationen till protokollet

Sammanfattning

Laholmsnämnden beslutade vid sammanträdet 2018-02-16, § 7, att lokala nämnder gemensamma kunskapsunderlag inför mål och budget 2020 ska fokusera på mångbesökare i vården. Syftet med kunskapsunderlaget är att belysa hur samhällets aktörer kan arbeta för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa hos unga för att undvika att de på grund av psykosocial problematik blir mångbesökare inom hälso- och sjukvården senare i livet.

Lokala nämnders tjänstepersoner har på uppdrag av nämnderna arbetat fram ett kunskapsunderlag som överlämnats till Regionstyrelsen i 11 september 2018.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Kunskapsunderlag - fördjupad analys
- Kunskapsunderlag med påskrifter

Expedieras till

Beslut ska inte skickas

6. Genomförda och planerade aktiviteter 2018

LN LHM180004

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- notera genomförda och planerade aktiviteter 2018
- arbeta efter framtagna planering

Sammanfattning

Vid sammanträdet redovisas och diskuteras Laholmsnämndens Genomförda och planerade aktiviteter 2018.

Genomförda aktiviteter 2018-08-28 - 2018-09-24

- Länspresidiet Falkenberg, 4 sep
- Dialogmöte med regionstyrelsens utskott, 11 sep
- Dialogmöte med KUN:s presidie, 19 sep

Planerade aktiviteter 2018-09-25 - 2018-11-05

1. Utbildningsdag om Hedersrelaterat våld och förtryck, 4 okt
2. Lokala nämnders gemensamma utvecklingsdag, 11 okt

3. Länspresidiet Varberg, 12 okt
4. Föreläsning Mia Börjesson - Att bli världsmästare över sitt eget liv, 22 nov
5. Att leda in i framtiden, 23 nov

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Genomförda och planerade aktiviteter 2018 (180924)
- Genomförda och planerade aktiviteter 2018 (18-09-24)

Expedieras till

Beslut ska inte delges

7. Anmälan av fattat delegationsbeslut

LN LHM180008

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- godkänna redovisningen av delegationsbeslut
- lägga anmälan till handlingarna

Sammanfattning

Enligt 6 kapitlet § 37 samt 7 kapitlet § 5 i Kommunallagen kan nämnd delegera till utskott, ledamot, ersättare eller anställd i kommunen att fatta beslut på nämndens vägnar. Beslut som fattas enligt delegationsordningen ska anmälas till nämnden och redovisas skriftligen i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Anmälan om fattat delegationsbeslut (180924)
- Delegationsbeslut församråd för detaljplan för Östra nyby, norra del av nyby 3_38
- Delegationsbeslut internremiss planbesked Del av Allarp 2_4 och 2_64(241497) (0)

Expedieras till

Beslut ska inte delges

8. Information från presidiet och tjänstemän**Förslag till beslut**

Laholmsnämnden beslutar att

- godkänna och anteckna den lämnade informationen till protokollet

Sammanfattning

Information lämnas från:

- Agenda 2030- Eva
- Barnkonventionen - Alma
- Information om DELMOS - Eva
- Återkoppling gällande BVC på Familjecentralen - Eva
- Information om Kultur på recept - Felicia

- Information om små barns språkutveckling - Felicia
- Samverkanskonferens, 6 nov
- Att leda in i framtiden, 23 nov

9. Anmälan om inkomna skrivelser, protokoll

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- lägga handlingarna till protokollet

Sammanfattning

Nedanstående inkomna skrivelser anmäls till protokollet

Anmälningar

- LN LHM180035-1 Församråd, detaljplan för östra Nyby - Norra, del av Nyby 3:38 m.fl.
- LN LHM180036-1 Skrivelse angående Familjecentralen
- LN LHM180027-5 Mottagningsbekräftelse, meddelande om utsett dataskyddsbud

Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018

4

LN LHM180019

Datum
2018-08-23

Diarienummer
LN
LHM180019

Regionkontoret
Styrning och stöd
Yvonne Wijk
Administrativ assistent

Lokala nämnden Laholm

Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- godkänna Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018
- lämna in Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018 till regionstyrelsen

Sammanfattning

Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018, ska enligt riktlinjer för Region Hallands uppföljning redovisas efter 8 månader. Rapporten ska lämnas in till regionstyrelsen senast 28 september

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Tf regiondirektör

Eva Jadeling
Nämndtjänsteman

Bilaga:

Uppföljningsrapport 2, 8 månader 2018

Beslutet ska skickas till

Regionstyrelsen

Kontaktperson: Eva Jadeling
eva.jadeling@regionhalland.se

Uppföljningsrapport 2, 2018 Augusti

Laholmsnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Uppföljning av resurser (Ekonomi och medarbetare)	5
3	Tillväxtstrategin	7
3.1	Prioriteringar och Uppdrag	7
3.1.1	<i>Insatser som utjämnar hälsoskillnader</i>	<i>7</i>
3.1.2	<i>Kultur för ett socialt hållbart samhälle</i>	<i>7</i>
3.1.3	<i>En god start i livet</i>	<i>7</i>
4	Hälso- och sjukvårdsstrategin	8
4.1	Särskilda insatsområden	8
4.2	Prioriteringar och Uppdrag	8
4.2.1	<i>Tillsammans utveckla och sprida generella och riktade hälsofrämjande insatser</i>	<i>8</i>
4.2.2	<i>Utveckla nya arbetssätt för samverkan utifrån specifika grupperns behov, bland annat för att främja barn och ungas hälsa</i>	<i>8</i>
5	Underskrifter	9
6	Bilaga 1: Detaljerad uppföljning av uppdrag från strategidokumentet	10
6.1	Strategiskt verka för att social hållbarhet, jämlik hälsa och barnperspektivet framhålls och beaktas i samhällsplaneringsprocessen.	10
6.2	Synliggöra barnperspektivet i de beslut som fattas samt i den verksamhet nämnden medverkar i	10
6.3	Bidra aktivt i Laholms kommuns arbete med att identifiera hur en ny samverkansorganisation ska se ut med fokus på social hållbarhet och jämlik hälsa.	11
6.4	Samverka kring ett strategiskt arbete för att genom kulturutövning stärka utsatta individer till att kunna återgå i samhällslivet.	11
6.5	Stärk små barns språkutveckling	11
6.6	Strategiskt verka för en god start i livet och jämlika livsvillkor för barn och unga genom kunskapsspridning och medskapande processer	12
6.7	Samordna och genomföra utvecklingsarbetet Välmående ger resultat (VGR)	12
6.8	Samverka med kommunen kring frågor för att främja äldres och anhörigas hälsa och mående	13

6.9	I samverkan med Laholms kommun och övriga berörda aktörer inleda arbetet med att skapa goda förutsättningar avseende hälsa och psykosocialt mående för barn med fetma i Laholms kommun.	13
6.10	Följa och samverka kring arbetet med Fysisk aktivitet på Recept (FaR).	13
6.11	Utveckla samverkan och sprida kunskap gällande psykisk hälsa hos barn och unga	13
7	Bilaga 2: Uppföljning av Grunduppdraget	15
7.1	I samverkan med övriga Lokala nämnder ta fram behovsbedömningar och ge ett samlat underlag till regionstyrelsen inför mål- och budgetprocessen	15
7.2	Ta del av analyser och kunskapsunderlag samt delta i strategiska nätverk.	15
7.3	Administrativt, samordnande och koordinerande stöd till lokala nämnder.	16
7.4	Samordning, beredning och utveckling av länspresidiets arbete.	16
7.5	Arbeta fram underlag som bokslut, uppföljningsrapporter och verksamhetsplaner.	16
7.6	Delta och bidra i lokala samverkansplattformar i kommunernas strategiska arbete med folkhälsa och social hållbarhet.	17
7.7	Samverka med civilsamhället i gemensamma frågor i syfte att stärka den sociala hållbarheten	17
7.8	Utifrån Tillväxtstrategi för Halland och Hälso- och sjukvårdsstrategi för Halland bidra till lokal förankring	17

1 Sammanfattning

Lokala nämnders grunduppdrag är att bidra till utveckling av hälsans bestämningssfaktorer i samhället och arbeta för en jämlik och positiv hälsoutveckling med utgångspunkt i social hållbarhet. I uppdraget ingår även ansvaret för att stimulera och utveckla ett lokalt och regionalt gränsöverskridande strategiskt folkhälsoarbete samt att bidra med inventeringar och bedömningar av invånarnas behov av hälso- och sjukvård.

Under året ska de lokala nämnderna särskilt prioritera:

- *En god start i livet*
- *Insatser som utjämnar hälsoskillnader*
- *Tillsammans utveckla och sprida generella och riktade hälsofrämjande insatser*
- *Utveckla nya arbetssätt för samverkan utifrån specifika gruppers behov, bland annat att främja barn och ungas hälsa*

Lokala nämnders uppdrag kan delas in i tre olika områden. Dessa områden hänger ihop och går delvis in i varandra.

Kunskapsuppdraget består framför allt av att tillsammans med dem andra lokala nämnderna ta fram ett kunskapsunderlag som ska lämnas över till Regionstyrelsen. Detta underlag ska sedan ligga till grund för strategisk utveckling, ledning och styrning av verksamhet inom Region Halland och i samverkan med kommunerna och andra lokala aktörer. 2018 års kunskapsunderlag handlar om sambandet mellan mångbesökare och psykosociala faktorer under barn- och ungdomsåren. Syftet är att beskriva hur Region Halland och andra samhällsaktörer kan arbeta främjande och förebyggande med psykiska hälsa för att undvika att unga blir mångbesökare. Syftet är även att skapa genomförandekraft i de åtgärdsförslag som togs fram genom 2017 års dialogprocess.

Utvecklingsuppdraget genomförs genom att lokala nämnder samarbetar i ett antal övergripande utvecklingsprocesser. En av dessa är Välmående ger resultat som nämnderna har drivit sedan 2013. Satsningen är en utbildning för förskolor och skolor som syftar till att öka pedagogers och barns/elevs välmående, öka elevens prestation i skolan samt stärka de förmågor som barn och unga behöver för att hantera det komplexa samhälle de växer upp i.

Samverkansuppdraget är en grundförutsättning och en framgångsfaktor för genomförandet av lokala nämnders alla uppdrag. En av dem viktigaste framstegen som lokala nämnder tillsammans har gjort under den senaste tiden är att dialogmötena mellan regionstyrelsens utskott och lokala nämnders presidier har utvecklats vilket har bidragit till förbättrad samverkan mellan tjänstepersoner och verksamhetsområden på regionkontoret. Laholmsnämnden har även aktiv samverkan med Laholms kommun. Under våren har det tagits fram ett samverkansavtal mellan kommunen och Laholmsnämnden. Nämnden deltar även i samverkansgruppen kring barn och unga.

Laholmsnämnden och de andra lokala nämnderna är utvecklingsnämnder och därför blir samverkansuppdraget centralt för att kunna uppnå långsiktiga effekter med det arbetet som görs. Det krävs samverkan samt insatser på flera nivåer och från olika aktörer för att vi tillsammans ska kunna skapa ett socialt hållbart Halland.

2 Uppföljning av resurser (Ekonomi och medarbetare)

Nämnden har i användandet av tilldelade medel utgått ifrån Region Hallands övergripande mål. Nedan presenteras det ekonomiska resultatet per ansvarsområde, se tabell.

Laholmsnämndens Uppföljningsrapport 2 2018. Belopp i tkr							
Uppdrag	Laholmsnämnden	Budget	Utfall jan-aug	Utfall %	Avvikelse [periodiserad]	Prognos	Avvikelse B-P
Politiker		804	385	48%	151	804	0
	Arvoden och ersättningar	662	350	53%	91		
	Kurs och konferens	50	26	52%	7		
	Kringkostnader	92	8	9%	53		
Utvecklingsmedel folkhälsa		430	214	50%	72	430	0
	Varav intecknade	430	214	50%	72		
	Välmående ger resultat	78	63	81%			
	Små barns språkutveckling	30	6	18%			
	Ungdomar emellan	40	0				
	Föräldrar emellan	50	12				
	Äldre emellan	30	17	57%			
	Psykisk hälsa	57	6	11%			
	Fysisk aktivitet på recept	10	8				
	Dialog	15	2	16%			
	Dialog	20					
	Friskvårdsgrupp	100	100				
Total		1 234	599	49%	224	1 234	0

Laholmsnämnden har som mål att ha en ekonomi i balans. Detta sker genom en kontinuerlig uppföljning och stor uppmärksamhet inom de områden som nämnden ansvarar för. Nämnden har totalt sett en ekonomi i balans. Nämndens resultat för perioden januari-augusti är plus 224 tkr. Prognosen är ett utfall enligt budget.

Politisk verksamhet

Anslaget till politiken visar överskott för perioden januari-augusti. Kringkostnaderna är den post varierar mest över året. Prognosen är ett utfall enligt budgeterat anslag.

Utvecklingsmedel folkhälsa

Utvecklingsmedel visar ett utfall som är lägre än budget för perioden januari-augusti. Utfallet varierar över året. Prognos enligt budget.

Uppdrag

Uppdrag	resultat jan-augusti	budget jan-augusti	budget 2018	prognosticerat resultat	prognosticerad avvikelse mot budget 2018
Politik	385 tkr	536 tkr	804 tkr	804 tkr	0
Utveckling folkhälsa	214 tkr	287 tkr	430 tkr	430 tkr	0
Summa lokala nämndens verksamhet	599 tkr	823 tkr	1 234 tkr	1 234 tkr	0

3 Tillväxtstrategin

3.1 Prioriteringar och Uppdrag

3.1.1 Insatser som utjämnar hälsoskillnader

Förvaltningens uppdrag	Års-prognos	Kommentar
Strategiskt verka för att social hållbarhet, jämlik hälsa och barnperspektivet framhålls och beaktas i samhällsplaneringsprocessen.	●	Uppdraget följer plan. Uppdraget består dels av att Laholmsnämnden ska vara en aktiv remissinstans i Laholms kommuns samhällsplaneringsarbete med utgångspunkt i riktlinjerna som Laholmsnämnden beslutat kring. Laholmsnämnden ska även aktivt lyfta fram barnperspektivet i det samhällsplaneringsarbete där nämnden är delaktig.
Synliggöra barnperspektivet i de beslut som fattas samt i den verksamhet nämnden medverkar i.	●	Uppdraget följer plan. En strukturerad konsekvensanalys-metod har tagits fram. Barnperspektivet tas alltid i beaktning vid samtliga beslut.
Bidra aktivt i Laholms kommuns arbete med att identifiera hur en ny samverkansorganisation ska se ut med fokus på social hållbarhet och jämlik hälsa.	●	Uppdraget följer plan. Det genomförs dels genom att delta i arbetet med efterarbetet kring samverkanskonferensen som hölls i februari och dels genom att aktivt verka för att få till stånd en mer strategisk samverkansstruktur kring gemensamma frågor med Laholms kommun och övriga relevanta parter. Laholmsnämnden har även bidragit till att ett samverkansavtal mellan Laholms kommun och Laholmsnämnden upprättats och jobbar för att avtalet efterlevs.

3.1.2 Kultur för ett socialt hållbart samhälle

Förvaltningens uppdrag	Års-prognos	Kommentar
Samverka kring ett strategiskt arbete för att genom kulturutövning stärka utsatta individer till att kunna återgå i samhällslivet.	◆	Uppdraget genomförs genom att Laholmsnämnden ska delta i planering inför, genomförande under och utvärderingsarbete av projektet Kultur på Recept. Laholmsnämnden har deltagit i planeringen och projektet var i startgroparna för att starta men fick inte tag i utvärderare. Projektledaren har därför ansökt om att få skjuta fram projektet för att få med utvärdering. Projektet kommer förhoppningsvis att komma igång under hösten.

3.1.3 En god start i livet

Förvaltningens uppdrag	Års-prognos	Kommentar
Stärk små barns språkutveckling		
Strategiskt verka för en god start i livet och jämlika livsvillkor för barn och unga genom kunskapsspridning och medskapande processer	●	Uppdraget följer plan genom att aktivt delta i nätverket Föräldrar Emellan. Nätverket erbjuder föräldrar regelbundet och kostnadsfritt aktiviteter som syftar till att främja barn och ungas hälsa och positiva utveckling, under hela uppväxten. Laholmsnämnden skapar även dialog med Laholms ungdomar kring frågor de är intresserade av, vilka lösningar de har på problematik där de själva berörs samt möjliggöra medskapande och kunskapsspridning med ungdomar.
Samordna och genomföra utvecklingsarbetet Värmående ger resultat (VGR).	●	Se bilaga.

4 Hälso- och sjukvårdsstrategin

4.1 Särskilda insatsområden

4.2 Prioriteringar och Uppdrag

4.2.1 Tillsammans utveckla och sprida generella och riktade hälsofrämjande insatser

Förvaltningens uppdrag	Års-prognos	Kommentar
Samverka med kommunen kring frågor för att främja äldres och anhörigas hälsa och mående.		Uppdraget följer plan. Det genomförs samverkan med preventionsenheten i Laholms kommun kring äldre och anhöriga, t ex genom Äldre Emellan. Under hösten kommer det att genomföras dialoger med äldre för att därefter arbeta fram konkreta aktiviteter utifrån deras behov. Detta var planerat för våren men skjutits fram.
I samverkan med Laholms kommun och övriga berörda aktörer inleda arbetet med att skapa goda förutsättningar avseende hälsa och psykosocialt mående för barn med fetma i Laholms kommun.		Uppdraget följer plan. Friskvårdsgrupper för barn med fetmaproblematik har startats upp i Laholms kommun under våren 2018. Projektet genomförs i samarbete mellan Laholmsnämnden, Laholms kommun, Barn- och ungdomskliniken samt Kungsbacka kommun
Följa och samverka kring arbetet med Fysisk aktivitet på Recept (FaR).		Uppdraget följer delvis planen. Uppdraget genomförs genom utbetalning till berörd förening utifrån antal utskrivna recept enligt FaR. Laholmsnämnden ska även, tillsammans med dem andra lokala nämnderna, föra en strategisk diskussion med tjänstepersoner tillhörande Hälso- och Sjukvårdsutskottet kring att hitta en långsiktig lösning och avveckla FaR från lokala nämnder. Diskussioner kring detta förs på tjänstemannanivå och på länspresidiet.

4.2.2 Utveckla nya arbetssätt för samverkan utifrån specifika grupperns behov, bland annat för att främja barn och ungas hälsa

Förvaltningens uppdrag	Års-prognos	Kommentar
Utveckla samverkan och sprida kunskap gällande psykisk hälsa hos barn och unga		Uppdraget följer plan. Arbetet pågår på flera olika nivåer. Det genomförs dialog med ungdomar kring egna behov, lösningar och tankar inför framtiden genom Ungdomar Emellan. Laholmsnämnden har samverkan med kommunen utifrån elevhälsans förstudie och LUPP:en, detta ingår i det övergripande samverkansarbetet för barn och unga. Laholmsnämnden har även samverkan med vårdenheter för att sprida arbete med psykisk hälsa t.ex. genom att delta i projektet Kultur på Recept. Resultatet efter dialog och rapport om unga och unga vuxnas psykiska hälsa och livsvillkor sprids på olika forum.

5 Underskrifter

Lokal nämnd Laholm

Margareta Bengtsson
Ordförande

6 Bilaga 1: Detaljerad uppföljning av uppdrag från strategidokumentet

Aktivitetsstatus:

	Ej startad		Följer inte plan
	Pågående		Aktivitet pausad
	Farhåga finns		Klar

6.1 Strategiskt verka för att social hållbarhet, jämlik hälsa och barnperspektivet framhålls och beaktas i samhällsplaneringsprocessen.

Aktiviteter	Kommentar
 Laholmsnämnden ska vara en aktiv remissinstans i Laholms kommuns samhällsplaneringsarbete med utgångspunkt i riktlinjerna som Laholmsnämnden beslutat kring.	Laholmsnämnden svarar på alla remisser som kommer in, utifrån den tagna checklisten, samt barnkonsekvensanalysen.
 Laholmsnämnden ska aktivt lyfta fram barnperspektivet i det samhällsplaneringsarbete där nämnden är delaktig.	Nämnden har antagit barnkonsekvensanalysen som används för att lyfta barnperspektivet i samhällsplaneringen.

6.2 Synliggöra barnperspektivet i de beslut som fattas samt i den verksamhet nämnden medverkar i.

Aktiviteter	Kommentar
 I samtliga beslut nämnden fattar ska en konsekvensanalys utifrån barnperspektivet genomföras och synliggöras för nämnden.	I juni antog nämnden en barnkonsekvensanalys som ska ligga till grund för de beslut nämnden fattar.

6.3 Bidra aktivt i Laholms kommuns arbete med att identifiera hur en ny samverkansorganisation ska se ut med fokus på social hållbarhet och jämlik hälsa.

Aktiviteter	Kommentar
 Delta inför, under och vid efterarbetet med samverkanskonferensen den 14 februari.	Strateg och NT (vid behov) deltar i arbetet med kommunens samverkansarbete för barn och unga.
 Verka för att få till stånd en mer strategisk samverkansstruktur kring gemensamma frågor med Laholms kommun och övriga relevanta parter.	Kommunfullmäktige och nämnden har antagit ett samverkansavtal. Det är påskrivet av både KSO och nämndens ordföranden.
 Bidra till att ett samverkansavtal upprättas och efterlevs.	Togs i nämnden i juni samt i kommunfullmäktige.

6.4 Samverka kring ett strategiskt arbete för att genom kulturutövning stärka utsatta individer till att kunna återgå i samhällslivet.

Aktiviteter	Kommentar
 Bidra i planering inför, genomförande under och utvärderingsarbete av projektet Kultur på Recept.	Strateg och NT deltar. Projektet är framskjutet och kommer att startas i september.

6.5 Stärk små barns språkutveckling

Aktiviteter	Kommentar
 Samverkan med barnavårdscentraler (BVC), öppna förskolan, förskolor och bibliotek (inkl filialbibliotek och bokbuss) och Region Hallands enhet för Kultur och Skola kring bokprojekt för att främja läskunnighet i Laholm.	Ett inledande möte med olika aktörer kommer att genomföras i september.

6.6 Strategiskt verka för en god start i livet och jämlika livsvillkor för barn och unga genom kunskapsspridning och medskapande processer

Aktiviteter	Kommentar
▶ Aktivt delta i nätverket Föräldrar Emellan.	Strateg deltar.
▶ Skapa en dialog med Laholms ungdomar kring frågor de är intresserade av, vilka lösningar de har på problematik där de själva berörs samt möjliggöra medskapande och kunskapsspridning med ungdomar.	Nämnden, tillsammans med strateg och NT (vid behov) bjuds in till kommunens ungdomsforum.

6.7 Samordna och genomföra utvecklingsarbetet Välmående ger resultat (VGR).

Aktiviteter	Kommentar
▶ VGR-Bygga upp ett långsiktigt processledarstöd för det lokala arbetet	Arbetet fortsätter som planerat. Arbetet med att ta fram en webbsida har påbörjats. Kommunikationsavdelningen kommer presentera ett förslag i slutet av augusti som förhoppningsvis kan ligga till grund för en ny hemsida.
▶ VGR-Implementera ett jämställdhetsperspektiv i välmående ger resultats moduler och process.	Första och andra modulen är uppdaterad och färdig. Modul 3-4 är under uppdatering. Prioriteras hösten 2018
▶ VGR-Se över möjligheten att anpassa Välmående ger resultat till andra arenor, ex till föräldrastöd	Det sker inget aktivt arbete med att anpassa arbetet mot andra arenor, Lokala nämnders tjänstemän lyfter med sig frågan i olika forum där barn och ungas psykiska hälsa diskuteras. Kommer att försöka ha VGR för föräldrar i ett mindre format till hösten. Detta via Föräldrar Emellan.
▶ VGR-Skapa en struktur för uppdatering av material	Vilken/vilka roller som behövs i framtiden för att säkerställa kvalitet på material och arbetet kommer att diskuteras i den utvecklingsplan som tas fram och presenteras under hösten 2018.
▶ Välmående ger resultat (VGR)- Följa upp och utvärdera satsningen genom Högskolan	Halmstad högskolas utvärdering av arbetet med Välmående ger resultat påbörjades i maj 2017 och beräknas vara färdig hösten 2018. Arbetet fortsätter enligt plan, under maj och juni har högskolan påbörjat intervjuer med processledare, skolläda och projektansvariga.. Högskolan kommer och berättar om utvärderingen på Länspresidiet den 4 sep 2018. Utvärderingsrapporten levereras i november. Se även bifogat dokument gällande VgR.

6.8 Samverka med kommunen kring frågor för att främja äldres och anhörigas hälsa och mående.

Aktiviteter	Kommentar
 Samverkan med preventionsenheten i Laholms kommun kring äldre och anhöriga, t ex genom Äldre Emellan.	Mindre föreläsningar ska genomföras i höst som är riktad till äldre.

6.9 I samverkan med Laholms kommun och övriga berörda aktörer inleda arbetet med att skapa goda förutsättningar avseende hälsa och psykosocialt mående för barn med fetma i Laholms kommun.

Aktiviteter	Kommentar
 Friskvårdsgrupper för barn med fetmaproblematik i Laholms kommun.	Arbetet fortlöper enligt plan.

6.10 Följa och samverka kring arbetet med Fysisk aktivitet på Recept (FaR).

Aktiviteter	Kommentar
 Utbetalning till berörd förening utifrån antal utskrivna recept enligt FaR (Fysisk aktivitet på recept).	Fortlöper enligt plan.
 Föra en strategisk diskussion med tjänstepersoner tillhörande Hälso- och Sjukvårdsutskottet kring att avveckla FaR från lokala nämnder.	Diskussioner pågår på tjänstemannanivå. Nämndtjänstemän har träffat verksamhetschef från Hälso- och Sjukvård. HoS har inte FaR finansiering i sin budget och kan därför inte ta över det från lokala nämnder förrän år 2020.

6.11 Utveckla samverkan och sprida kunskap gällande psykisk hälsa hos barn och unga

Aktiviteter	Kommentar
 Dialog med ungdomar kring egna behov, lösningar och tankar inför framtiden genom Ungdomar Emellan.	Nämnden, NT och strateg deltar vid behov på ungdomsforum som är kommunens etablerade plattform för ungdomar där dem får möta vuxna inom olika professioner och föra dialog om behov, lösningar och tankar.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Samverkan med kommunen utifrån elevhälsans förstudie och LUPP:en.	Sker inom ramen för kommunens stora omtag av samverkansarbetet med barn och unga. Strateg och NT (vid behov) deltar.
▶ Samverkan med vårdenheter utifrån att sprida arbete med psykisk hälsa.	Sker inom ramen för föräldrarEmellan och Kultur på recept.
▶ Sprida resultatet efter dialog och rapport om unga och unga vuxnas psykiska hälsa och livsvillkor.	Löpande arbete för strateg och NT. Sprids i alla de sammanhang strateg och NT deltar i och där psykisk hälsa tas upp.

7 Bilaga 2: Uppföljning av Grunduppdraget

	Ej startad		Följer inte plan
	Pågående		Aktivitet pausad
	Farhåga finns		Klar

7.1 I samverkan med övriga Lokala nämnder ta fram behovsbedömningar och ge ett samlat underlag till regionstyrelsen inför mål- och budgetprocessen

Uppdraget följer plan. Arbetet består av att ta del av, utveckla, sprida och bidra till kartläggningar, behovsbedömningar, befolkningsstudier och analyser med utgångspunkt i lokala nämnders årshjul. De framtagna behovsbedömningarna tillhandahålls till Regionsstyrelsen för bedömning av hälsa och sjukvård. Laholmsnämnden har varit aktiv i att i samverkan med övriga lokala nämnder ta fram ett gemensamt kunskapsunderlag om mångbesökare inför budget 2020. Överlämningsdatum till Regionstyrelsen: 11 september.

Aktiviteter		Kommentar
	Ta del av, utveckla, sprida och bidra till kartläggningar, behovsbedömningar, befolkningsstudier och analyser med utgångspunkt i lokala nämnders årshjul.	Pågår enligt plan
	Tillhandahålla behovsbedömningar till lokal nämnd och Regionsstyrelsen för bedömning av hälsa och sjukvård.	Pågår enligt plan
	I samverkan med övriga lokala nämnder ta fram ett gemensamt kunskapsunderlag inför budget 2020.	Pågår enligt plan. Kunskapsunderlaget presenteras till Regionstyrelsen den 11 september.

Delaktiviteter

Folkhälsan i Halland/Hälsa på lika villkor förbereds inför genomförande 2018

7.2 Ta del av analyser och kunskapsunderlag samt delta i strategiska nätverk.

Uppdraget följer plan. Arbetet sker löpande efter behov och uppdrag från nämnden samt lokala nämnders gemensamma arbete.

Aktiviteter		Kommentar
	Delta i nationella forum såsom: Nätverk för hälsa och demokrati, Mötesplats för social hållbarhet och Nätverk invånardialog SKL.	Pågår enligt plan.

7.3 Administrativt, samordnande och koordinerande stöd till lokala nämnder.

Uppdraget följer plan. Arbetet består dels av att fortlöpande skapa samt förbättra strategier och rutiner för löpande nämndsadministrativt arbete och dels av att skapa en struktur och samordna den gemensamma verksamheten för de lokala nämnderna.

Aktiviteter	Kommentar
 Skapa strategier och rutiner för löpande nämndsadministrativt arbete.	Pågår enligt plan.
 Revidera delegationsordningen för Laholmsnämnden.	Pågår enligt plan. Senaste revideringen har skett i augusti i samband med förändringar pga. GDPR.
 Skapa en struktur och samordna den gemensamma verksamheten för de lokala nämnderna.	Pågår enligt plan. Nämndtjänstemän och strateger arbetar med att skapa struktur och samordna den gemensamma verksamheten.
 Revidera delegationsordning för Lokala nämnder.	Delegationsordningen revideras vid behov.

7.4 Samordning, beredning och utveckling av länspresidiets arbete.

Uppdraget följer plan. Laholmsnämnden deltar i samordning, beredning och utveckling av länspresidiets arbete.

Aktiviteter	Kommentar
 Bereda länspresidiets sammanträden och frågor tillsammans med övriga nämndtjänstepersoner.	Pågår enligt plan.

7.5 Arbeta fram underlag som bokslut, uppföljningsrapporter och verksamhetsplaner.

Uppdraget genomförs genom uppföljningar av verksamhet och ekonomi enligt beslut av regionstyrelsen.

Aktiviteter	Kommentar
 Genomföra uppföljningar av verksamhet och ekonomi enligt beslut av regionstyrelsen.	Pågår enligt plan.

7.6 Delta och bidra i lokala samverkansplattformar i kommunernas strategiska arbete med folkhälsa och social hållbarhet.

Uppdraget följer plan förutom en aktivitet. Arbetet består av deltagande i flera olika plattformar, såsom politisk presidiesamverkan kring övergripande kommungemensamma frågor, strategisk samverkan med Socialnämnden samt Barn- och utbildningsnämnden och deltagande i beredningsgruppen i samhällsplaneringsfrågor. Nämnden svarar även på alla remisser gällande samhällsplaneringsfrågor. Det är även planerat att ta fram en samverkansgrupp kring barn tillsammans med kommunen, arbetet pågår och ett förslag kommer att presenteras för politiken till hösten.

Aktiviteter	Kommentar
● Samverkansgrupp kring barn och unga.	Ett förslag kommer att presenteras för politiken i oktober.
▶ Politisk presidiesamverkan kring övergripande kommungemensamma frågor.	Nämndens presidie medverkar i kommunens Presidiesamverkan (står även i samverkansöverenskommelsen om medverkan).
▶ Samhällsplanering	Nämnden svarar på alla remisser kring detaljplaner.
▶ Strategisk samverkan med Socialnämnden.	Dialogmöten mellan nämndens presidie och Socialnämndens presidie har genomförts under våren.
▶ Strategisk samverkan med Barn- och utbildningsnämnden.	Dialogmöten mellan nämndens presidie och BUNs presidie har genomförts under våren.

7.7 Samverka med civilsamhället i gemensamma frågor i syfte att stärka den sociala hållbarheten

Uppdraget följer plan. Uppdraget består av samverkan kring gemensamma frågor med civilsamhället genom nätverket Föräldrar Emellan.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Samverkan kring gemensamma frågor med civilsamhället genom nätverket Föräldrar Emellan.	Strateg deltar i nätverket för FöräldrarEmellan.

7.8 Utifrån Tillväxtstrategi för Halland och Hälso- och sjukvårdsstrategi för Halland bidra till lokal förankring.

Uppdraget följer plan genom att framföra innehållet i beslutade styr- och strategidokument i relevanta samverkansforum.

Aktiviteter	Kommentar
▶ Föra fram innehållet i beslutade styr- och strategidokument i relevanta samverkansforum.	Pågår enligt plan

Rapport Internkontroll, UR 2 2018

Laholmsnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Internkontroll.....	3
2.1	Organisation/styrning/ledning.....	3
2.2	kommunikation och information	4
2.3	Verksamhetens genomförande/ kvalitet.....	4
3	Åtgärdslista	4

1 Sammanfattning

Arbetet med Laholmsnämndens internkontrollplan föregicks av att nämndtjänstemännen genomförde en riskanalys under hösten 2017. Riskerna bedömdes utifrån sannolikhet och konsekvens. Bedömningen resulterade i ett risktal mellan 1 och 9. De förtroendevalda fick därefter möjlighet att utifrån riskanalysens redovisning peka ut vilka risker som de ansåg vara viktiga att arbeta vidare med i internkontrollplanen.

De utpekade riskerna kompletterades sedan med hur kontrollen ska genomföras. Laholmsnämnden antog därefter en internkontrollplan för 2018.

Uppföljningen visar att den interna kontrollen fungerar väl. De flesta kontrollmoment visar ingen avvikelse från lagd plan.

2 Internkontroll

Inom varje riskområde har ett antal risker identifierats. Dessa har bedömts utifrån sannolikhet och konsekvens och som resulterar i ett risktal mellan 1 och 9.

Risktal mellan 1-3 markeras med grönt dvs risken är låg eller obefintlig

Risktal mellan 4-5 markeras med gult dvs risken är medel

Risktal mellan 6-9 markeras med rött dvs risken är från medelhög till hög

2.1 Organisation/styrning/ledning

Risk	Risk tal	Kontrollmoment	
 Bristande kunskap om delegationsordningen och dess tillämpning	6	 Kontrollera att delegationsordningen efterlevs och är känd i verksamheten.	
		Resultat Delegationsordningen efterlevs och är känd i verksamheten. Nästa revidering av delegationsordningen kommer att ske till hösten i samband med arbetet kring GDPR.	

2.2 kommunikation och information

Risk	Risk tal	Kontrollmoment	
 Laholmsnämnden saknar aktuell kommunikationsplattform, kommunikationsstrategi och uppdaterat kommunikationsmaterial.	6	 Kontrollera att arbetsformer och rutiner skapas kring hantering av kommunikationsplattform, kommunikationsstrategier och kommunikationsmaterial.	
		Resultat Information om Laholmsnämnden på Region Hallands webbsida är uppdaterad. Nämnden saknar fortfarande kommunikationsstrategi och uppdaterad kommunikationsmaterial. Frågan diskuteras med presidiet.	

2.3 Verksamhetens genomförande/ kvalitet

Risk	Risk tal	Kontrollmoment	
 Personalförändringar kan göra att nämndens verksamhet inte kan genomföras enligt planering.	9	 Kontrollera att rutiner, strukturer och strategier skapats kring återkommande löpande arbetsuppgifter.	
		Resultat Överlämningsmöjlighet med rimlig tid mellan gammal och ny personal är en viktig förutsättning till att övergången inte ska påverka verksamheten. Viktig dokumentation finns i Platina och Stratsys. Lathundar och annat självstudiematerial finns på intranätet.	

3 Åtgärdslista

Områden	Åtgärder
Ekonomi	
Organisation/styrning /ledning	 Delegationsordningen efterlevs och är känd i verksamheten.
kommunikation och information	 Uppdaterad webbsida, kontakt med kommunikationsavdelningen
Verksamhetens genomförande/ kvalitet	 Rimliga överlappningstider planeras
IT-system	

Planerat startdatum:	2017-01-01
Planerat slutdatum:	2018-12-31

Bilaga till UR2 - Välmående ger resultat 2018

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning.....	2
2. Bakgrund	2
3. Syfte	3
4. Mål.....	3
4.1. Projektmål.....	3
5. Redovisning/analys jan-aug 2018.....	3
6. Summering	7
7. Ekonomi.....	8

1. Sammanfattning

Arbetet med *Välmående ger resultat* har pågått i Halland sedan 2013. Regionen har arbetat aktivt med processen och också sett det som en av sina prioriterade insatser för att fler unga ska få en bra start i livet och klara skolan.

Då arbetet hösten 2016 stod inför en ny fas där det krävdes flera insatser för att fullfölja och kvalitetssäkra satsningen, gick arbetet in i en projektfördjupning med åtta projektmål.

Arbetet med projektmålen går som planerat. Under första delen av 2018 har största fokus från projektresursen varit på processledarutbildningen och stöttning för processledarna. Under hösten 2018 kommer fokus att vara på spridning och planering för långsiktighet och ett delat ägarskap.

Det blir också tydligt att förutsättningar snabbt kan skifta i ett utvecklingsarbete som *Välmående ger resultat*, vilket gör att man får anpassa insatser därefter. Vi har ett kumulativt lärande där vi hela tiden tar lärdom av insatser inför nästa steg i processen.

2. Bakgrund

Arbetet med *Välmående ger resultat* har pågått i Halland sedan 2013. Regionen har arbetat aktivt med processen och också sett det som en av sina prioriterade insatser för att fler unga ska må bättre och få möjlighet till en bra start i livet.

Välmående ger resultat handlar om att stärka ungas förmågor att se sin egen ansträngning som viktig för sitt eget lärande, att skapa positiva relationer, att hantera motgångar, att känna till och tro på sina styrkor samt att arbeta med barns och ungas värderingar. Förmågor som tillskrivs allt större betydelse för inläring, välmående och för att kunna navigera i ett samhälle i ständig förändring. *Välmående ger resultat* handlar också om att se på lärande, motivation och välmående utifrån nya perspektiv som kan bidra till en kulturförändring i verksamheterna.

Välmående ger resultat är framtaget utifrån aktuell forskning om kognitiv neurovetenskap (kunskap om hur hjärnan fungerar), positiv psykologi och inläring. *Välmående ger resultat* svarar upp till läroplanens första del som handlar om vilka förmågor vi vill att barn och unga ska lämna skolan med. Arbetet med *Välmående ger resultat* har pågått sedan september 2013. Ett utbildningskoncept har tagits fram, testats och vidareutvecklats med hjälp av nio pilotskolor (förskola, grundskola, gymnasium).

Då arbetet hösten 2016 stod inför en ny fas där det krävdes flera insatser för att fullfölja och kvalitetssäkra satsningen, gick arbetet in i en projektfördjupning med åtta projektmål. Projektet finansieras mellan tillväxtutskottet och lokala nämnder.

3. Syfte

Att utveckla och kvalitetssäkra arbetet med Välmående ger resultat och att möjliggöra för fler verksamheter att delta i satsningen.

4. Mål

4.1. Projektmål

- Slutföra pågående processledarutbildning
- Utifrån kommunernas behov planera för och genomföra ytterligare en processledarutbildning med 30 deltagare, start 2017/2018
- Bygga upp ett långsiktigt stöd för processledare samt skolledarstöd för de förskolor/skolor som deltagit i processledarutbildning.
- Att med hjälp av forskning och kvalificerad uppföljning på de förskolor/skolor som är aktiva i processledarutbildningen 2016-2018 kvalitetssäkra satsningen.
- Bygga upp en struktur för uppdatering av material tillsammans med Bättre skolor
- Se över möjligheten att utveckla arbetet mot andra arenor, exempelvis mot Barnhälsovården.
- Tillsammans med regional utvecklingsledare skola/utbildning koppla samman Välmående ger resultat med From great to excellent.
- Integrera ett jämställdhets- och genusperspektiv i utbildningsmaterialet.

5. Redovisning/analys jan-aug 2018

Slutföra pågående processledarutbildning

Processledarutbildningen påbörjades under augusti 2016 och pågick till juni 2018. Detta har inneburit samordning, kontakt med processledare och skolledere för projektanställd, programansvarig och strateger. Under 2018 har processledarna fortsatt med processen på sina verksamheter och för sina kollegor. Samtidigt har de tagit del av två handledningsträffar och en avslutande utbildningsdag. Handledarträffarna har letts och sammankallats av projektanställd.

I juni genomfördes avslutningsträffen där hela utbildningen summerades och där processledarna fick intyg för sina ansträngningar. Högskolan i Halmstad har utvärderat utbildningen och satsningen. Resultaten kommer under hösten 2018 och kommer bland annat ta upp processledarnas synpunkter om utbildningen.

Utöver handledarträffar har avslutningsdag har projektresurs stöttat processledarna vid behov.

I utbildningen deltog 14 processledare från Halmstad, fyra från Varberg, två från Hylte, sju från Laholm, tre från Kungsbacka.

Analys: Utbildningen genomfördes i stort som planerat. Vår uppfattning är att deltagarna utvecklats och växt i sin roll. De har varit engagerade och aktiva och arbetar på med sina kollegor. Det har tagit mycket tid från projektresursen i att stötta processledarna men detta har också varit något som varit uppskattat. Några deltagare har fått hoppa av utbildningen under året. Anledningen har varit byte av tjänst och flytt till annat län.

Utifrån kommunernas behov planera för och genomföra ytterligare en processledarutbildning med 30 deltagare, start 2017/2018

Planeringen innebär förankring med kommuner och skolor, planering tillsammans med Bättre skolor. Lokala nämnders strategier lyfter med sig Välmående ger resultat i olika nätverk och möten för att se huruvida kommunerna ser behov av ytterligare en utbildning. De olika kommunerna har olika förutsättningar och behov. Ett behov är att invänta den pågående utvärderingen från Halmstad Högskola för att kunna ta beslut om vidare intresse. Ett annat behov är att sprida arbetet med Välmående ger resultat och kroka arm med befintliga satsningar i kommunerna. Här har tjänsteman som arbetar med skola/utbildningsfrågor hjälpt till med en utvecklingsplan för att se hur satsningen skulle kunna få bäring i kommunerna utifrån befintliga skolsatsningar. Här finns behovet av att hitta rätt kanaler. Strategisk grupp skola och samrådet är två nätverk som identifierats som viktiga att föra dialog med. Dessa dialoger planeras in under hösten 2018. Utvecklingsplanen blir viktig för att säkerställa en långsiktighet i satsningen. På Lokala nämnders länspresidie kommer tankar om framtiden att presenteras av ansvariga tjänstemän.

Vissa kommuner har haft en stor omsättning på personal i ledningen vilket har gjort det svårt att föra dialog. Några kommuner ställer sig positiva till fortsättning.

Beroende på de olika kommunernas förutsättningar har strategierna även hört sig för om det finns intresse direkt från verksamheter. Här finns en hel del intresse och nyfikenhet kring arbetet, men då det inte finns ett konkret erbjudande till verksamheter är det svårt att se hur många som faktiskt är intresserade.

Dialoger och samtal fortsätter under 2018 med kommunerna och verksamheter.

Analys: Under hösten kommer fokus vara på att sprida utvärderingen och föra dialog med kommuner, verksamheter och olika nätverksgrupper kring roller och hur en

fortsättning skulle kunna se ut. För att arbetet skall bli långsiktigt behövs det ett delat ägarskap tillsammans med andra aktörer.

Bygga upp ett långsiktigt processledarstöd samt skolledarstöd för de förskolor/skolor som deltagit i processledarutbildning.

Under 2018 har arbetet med att skapa ett långsiktigt stöd för verksamheter och processledare fortsatt. Det har samlats in tankar från processledare och skolledare om vad de skulle behöva på lång sikt. Projektresurs och programansvarig har inlett ett samarbete med Region Hallands kommunikationsavdelning med mål att bland annat skapa en webbplattform. En utvecklingsplan håller också på att tas fram för att identifiera vilka roller som varit viktiga i arbetet. Här kommer Högskolan i Halmstads utvärdering förhoppningsvis kunna visa vilket framtida stöd som behövs.

***Analys:** Det går framåt i denna fråga. Fokus har landat i att skapa en extern webbsida med syfte att låta "välmående ger resultat" bli ett eget varumärke och inte en "Region Halland produkt". Detta leder förhoppningsvis till att fler kan ta till sig materialet och arbetet som sitt eget. En webbplats skall även ge möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan verksamheter och som en informationskälla. Under hösten kommer också dialoger att hållas med inblandade aktörer kring vilka roller som är viktiga för en fortsättning.*

Att med hjälp av forskning och kvalificerad uppföljning på de förskolor/skolor som är aktiva i processledarutbildningen 2016-2018 kvalitetssäkra satsningen.

Halmstad Högskola har under 2018 fortsatt sin undersökning och utvärdering av *Välmående ger resultat*. Informationsinsamlandet består av enkäter/checklistor, observation av fördjupningsgrupper samt intervjuer. Utvärderingen beräknas vara klar sommaren/hösten 2018. Den 4e september presenterar Högskolan preliminära resultat för Lokala nämnders länspresidie men rapporten är inte klar förrän november 2018.

***Analys:** Insamlandet av enkäter har gått trögt på vissa ställen. Här kommer Högskolan att täcka upp med extra intervjuer för att skapa sig en tydlig bild av läget. Högskolan är väldigt nöjda med de fokusgruppsintervjuer de gjort och meddelar att de har en mängd material från intervjuerna att analysera.*

Bygga upp en struktur för uppdatering av material tillsammans med Bättre skolor

En viktig del av satsningen och arbetssättet med *Välmående ger resultat* är att det bygger på aktuell forskning. Därav behöver vi skapa en struktur som gör det möjligt att ständigt hålla materialet uppdaterat. Att arbeta med komplexa frågor såsom individers välmående handlar om att utgå från bästa tillgängliga kunskap och anpassa den efter lokala förutsättningar. Vi ser inte att Bättre skolor kan vara en part att räkna med i denna fråga utan försöker lösa detta med annan ingång.

Analys: Vi behöver skapa fler samarbeten där vi kan stötta varandra i dessa frågor. Vi får även se över hur vi kan få inblandade verksamheter att bidra med nya forskningsrön och erfarenheter. Kommunernas kvalitet och kunskaps avdelningar borde vara en naturlig part i detta arbete.

Se över möjligheten att utveckla arbetet mot andra arenor, exempelvis mot Barnhälsovården

Det pågår inget aktivt arbete med att anpassa Välmående ger resultats process på andra arenor. Ett par verksamheter som arbetar med Välmående ger resultat har genom föräldramöten börjat involvera föräldrar i materialet och perspektiven. Lokala nämnders strategier lyfter med sig perspektiven från Välmående ger resultat in i nätverk och möten och lyfter frågan då det finns kopplingar med andra verksamheters arbete med barn och ungas psykiska hälsa. Arbetsmarknadsenheten i Halmstad har fått en genomgång av Välmående ger resultat då de visat intresse.

Analys: Det finns en hel del verksamheter som tycker att Välmående ger resultat är spännande. Vi har dock inte någon möjlighet idag att aktivt arbeta med utveckling av arbetet mot andra arenor. Däremot kan vi sprida vårt arbete och de perspektiv som finns i materialet som goda exempel att möta barn och unga med. Några av processledarna berättar att de börjat närma sig föräldrarna med satsningen. De har bland annat använt föräldramöten till att lyfta olika delar i satsningen.

Tillsammans med regional utvecklingsledare skola/utbildning koppla samman Välmående ger resultat med From great to excellent.

För att inte skapa en begreppsförvirring och för att kunna se hur olika insatser förhåller sig till varandra, finns målet att tydliggöra kopplingen mellan *From great to excellent* (FGTE) och *Välmående ger resultat*. Under 2018 har tjänstemän från skola utbildning och projektresurs arbetet fram en bild som tydliggör likheter och skillnader. En dragning om de båda arbetena har gjorts på Laholmnämndens möte den 4 juni.

Analys: De powerpointbilder som arbetats fram finns med vid dragningar under hösten för att tydliggöra likheter och skillnader. Dessa bilder blir också ett verktyg för att koppla samman Välmående ger resultat med kommunernas satsning på FGTE.

Integrera ett jämställdhets- och genusperspektiv i utbildningsmaterialet.

Under 2018 har arbetet med uppdatering av materialet och implementering av ett förtydligande jämställdhetsperspektiv fortsatt. I detta arbete har Länsstyrelsen varit behjälpliga med hjälp av jämställdhetsforskaren Mia Heikkilä att ta fram ett kunskapsunderlag som binder samman jämställdhet och välmående. Med hjälp av kunskapsunderlaget har Urszula Hansson (Särskilt sakkunnig i jämställdhet) läst igenom materialet och gett kommentarer och förslag på tillägg. Projektresursen lägger in förslagen och ändrar om i texterna utifrån dessa kommentarer.

I samband med dessa ändringar görs även en uppdatering i materialets layout samt att förskolans perspektiv förtydligas i texterna.

Två moduler är uppdaterade och övriga fyra skall uppdateras under hösten.

Analys: *Eftersom kommunikationsavdelningen genomgått en omorganisering har detta arbete fördröjts en aning. Ambitionen är att alla moduler blir uppdaterade under hösten.*

6. Summering

Arbetet med projektmålen går i stort som planerat. Under vårterminen 2018 har största fokus från projektresursen varit på processledarutbildningen och stöttning för processledarna. Under hösten 2018 kommer fokus att vara på spridning och planering för långsiktighet och ett delat ägarskap.

Det blir tydligt att förutsättningar snabbt kan skifta i ett utvecklingsarbete som Välmående ger resultat, vilket gör att man får anpassa insatser därefter. Vi har ett kumulativt lärande där vi hela tiden tar lärdom av insatser inför nästa steg i processen.

7. Ekonomi

Under 2018 finns det upp till fyra olika budgetposter, i arbetet med *välmående ger resultat*, för varje lokal nämnd.

- **Medfinansiering projektjänst och utvärdering.** Alla lokala nämnder ingår.
- **Processledarutbildning.** Varberg-, Hylte-, Halmstad-, Laholm-, och Kungsbackanämnden berörs.
- **Gemensamma utvecklingsmedel.** Falkenberg-, Halmstad-, Kungsbacka-, Hylte-, och Laholmnämnden berörs.
- **Lokala utvecklingsmedel.** Budgetpost för eventuella lokala behov. Dessa poster redovisas inte här.

	Projektkod	Kungsbacka	Varberg	Falkenberg	Hylte	Halmstad	Laholm	Tot. budget/post
Medfinansiering projekt (Halmstad högskolas utvärdering och projektjänst ingår)	R453	40 000: -	40 000: -	40 000: -	20 000: -	40 000: -	20 000: -	200 000:-
Processledarutbildning 3000: -/deltagare från sin kommun	R476	9000: -	15 000: -	-	6000: -	42 000: -	18 000: -	90 000: -
Gemensamt utvecklingsmedel	R477	50 000: -	-	50 000: -	25 000: -	50 000: -	25 000: -	200 000:-
Lokala utvecklingsmedel	R00109	?	?	?	?	?	?	
Total budget Välmående ger resultat 2018		99 000: -	55 000: -	90 000: -	51 000: -	132 000:-	63 000: -	490 000:-

Översikt över de olika budgetposterna 2018 och respektive lokal nämnd

Processledarutbildning 2018		
Kostnadsslag	Utfall 1801 - 1808	Budget 2018
Avslutningsdag Bättre skolor (Hotell, taxi, konsultarvode etc.)	24 271,88	32 000,00
Avslutningsdag lokal	26 022,00	28 000,00
Handledning Rvast	6 696,00	20 000,00
Extra kostnader	3 678,37	4 000,00
Eventservice	6 000,00	6 000,00
TOTALA KOSTNADER	66 668,00	90 000,00

All kostnad för handledning och eventservice är inte inkommen, men ekonomin kommer att vara i balans inom denna budgetpost.

Medfinansiering projektjänst och utvärdering 201701 - 201807		
Kostnadsslag	Utfall 1701 - 180625	Budget 2017 - 2018
Tidlön (t.o.m. mars 2018)	388 660,77	706 000,00
Intjänande av semester	52 571,87	92 000,00
Övertidsutttag	735,27	0,00
Övriga ersättningar arbetad tid	865,99	0,00
Övriga kostnader ej arbetad tid	3 261,30	0,00
Traktamenten	300,00	0,00
Bilersättningar	1 858,90	0,00
Sociala avgifter enligt lag	203 649,49	302 000,00
Utbildning (utbildningskostn + fika)	0,00	12 000,00
Hälso och sjukvård	150,00	0,00
Personalkostnader	652 053,59	1 112 000,00
Biljetter	2 550,72	9 000,00
Kost och logi, Sverige	2 133,93	
Tele- och IT-kommunikation	768,41	6 000,00
IT-tjänster	4 336,00	13 000,00
Övriga främmande kostnader	231,35	0,00
Kringkostnader	10 020,41	28 000,00
Konsultarvoden för speciella utredningar (utvärdering)	140 000,00	700 000,00
Forskare/utvärdering/uppföljning	140 000,00	700 000,00
TOTALA KOSTNADER	802 074,00	1 840 000,00

Alla kostnader är inte dragna, men ekonomin i denna budgetpost är i balans.

Gemensamma utvecklingsmedel 2018		
Kostnadsslag	Utfall 1801 - 1808	Budget 2018
Webbplattform	0,00	50 000,00
Nätverksmöten	1 160,00	4 000,00
Konferens/spridning	0,00	120 000,00
Övrigt	7 094,00	26 000,00
TOTALA KOSTNADER	8 254,00	200 000,00

Det kommer att tillkomma kostnader under hösten 2018. De eventuella medel som blir över, förs över på ett balanskonto och används 2019.

Kunskapsunderlag – fördjupande analys

5

LN LHM180007

Datum
2018-09-13

Diarienummer
LN
LHM180007

Regionkontoret
Styrning och stöd
Yvonne Wijk
Handsekreterare

Laholmsnämnden

Kunskapsunderlag – fördjupad analys

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att
- godkänna och anteckna den lämnade informationen till protokollet

Sammanfattning

Laholmsnämnden beslutade vid sammanträdet 2018-02-16, § 7, att lokala nämnder gemensamma kunskapsunderlag inför mål och budget 2020 ska fokusera på mångbesökare i vården. Syftet med kunskapsunderlaget är att belysa hur samhällets aktörer kan arbeta för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa hos unga för att undvika att de på grund av psykosocial problematik blir mångbesökare inom hälso- och sjukvården senare i livet.

Lokala nämnders tjänstepersoner har på uppdrag av nämnderna arbetat fram ett kunskapsunderlag som överlämnats till Regionstyrelsen i 11 september 2018.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Bitr regiondirektör

Eva Jadeling
Nämndtjänsteman

Bilaga:

Kunskapsunderlag

Beslutet ska skickas till

Beslut ska inte skickas

Sambandet mellan mångbesökare och psykosociala faktorer under barn- och ungdomsåren

- ett kunskapsunderlag från de lokala nämnderna

Förord

I Region Halland står vi inför stora ekonomiska utmaningar de närmaste åren. Våra resurser måste användas mycket effektivare och vi behöver identifiera vilka stora kostnader som det finns möjligheter att reducera.

Lokala nämnder har uppmärksammat att det finns en grupp människor som återkommande söker vård utan att få hjälp i tillräcklig utsträckning. Dessa människor återkommer i flera sammanhang där deras svårigheter innebär mycket personligt lidande och stora kostnader för regionala, kommunala samt statliga verksamheter.

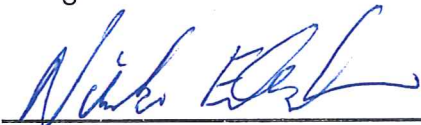
För att uppnå målet om ett mer jämlikt Halland behövs ökad förståelse för mångbesökarens behov. Lokala nämnder vill även poängtera vikten av en styrning som skapar förutsättningar för verksamheter att samverka med varandra. Genom detta ökar möjligheten för människor att få den hjälp de behöver och till att Region Hallands resurser ska kunna användas effektivare.

Christian Olsson-Johansson
Kungsbackanämnden

Stefan Edlund
Varbergsnämnden

Niclas Erlandsson
Falkenbergsnämnden

Anna Roos
Hyltenämnden

Hans Leghammar
Halmstadsnämnden

Margareta Bengtsson
Laholmsnämnden

Sammanfattning

De lokala nämnderna har tagit fram årets kunskapsunderlag på uppdrag av regionstyrelsen som ett inspel inför mål och budget 2020. Det som föranledde arbetet var att de lokala nämnderna genomförde ett dialogarbete under 2017 som resulterade i en rapport om unga och unga vuxnas psykiska hälsa och livsvillkor. Det som framkom var att det finns stora behov för denna specifika grupp. Fortsatt fokus ligger därför på unga och unga vuxna, denna gång på hur samhällets aktörer kan främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa för att undvika att unga blir mångbesökare inom hälso- och sjukvården senare i livet.

Kunskapsunderlaget definierar begreppet mångbesökare och visar att mångbesökare på flera olika sätt är en utsatt grupp. Det beskriver vilka negativa förhållanden under uppväxten som är vanligare bland mångbesökare och belyser att förutom den moraliska aspekten så finns det även stora samhällsekonomiska vinster att göra om vi redan tidigt kan förebygga och bekämpa ohälsa hos barn. Kunskapsunderlaget beskriver även påverkansfaktorer som gör att en person drabbas av ohälsa. Förutom riskfaktorerna ger arbetet även exempel på skyddsfaktorerna.

Förändringen mot en förbättrad psykisk hälsa och minskad psykisk ohälsa hos barn och unga, som är ett viktigt steg mot jämlik hälsa hos befolkningen, kan inte ske från ena dagen till den andra. Det krävs många olika insatser på olika nivåer. Det betonas att det är angeläget att särskilt fokusera på vissa behovsgrupper så som unga med funktionsnedsättning, unga utanför arbetsmarknaden, unga HBTQ personer och unga nyanlända.

De lokala nämnderna har formulerat ett antal åtgärdsförslag som beskriver vad vi kan göra för att förebygga att unga blir mångbesökare. Dessa åtgärdsförslag delas in i följande områden: kunskap, bemötande, behovsstyrning och stöd, strategisk samverkan och samhandling samt normer och värderingar.

Några av åtgärdsförslagen anses ha större påverkan och möjlighet att bidra till förändring, dessa lyfts fram i slutet av kunskapsunderlaget. Genom underlaget vill de lokala nämnderna ännu en gång poängtera vikten av att alla människor fungerar olika och att det bör vara en viktig utgångspunkt i planering och styrning av all verksamhet. Det är också nödvändigt att utgå från ett helhetsperspektiv, att etablera en strategisk samverkan och att ta ett gemensamt ansvar för frågor om unga och unga vuxnas psykiska hälsa.

Innehåll

Kunskapsunderlag inför mål och budget 2020.....	1
Syfte.....	1
Avgränsning	1
Vem är mångbesökaren?	1
Mångbesökare är en utsatt grupp	2
Ojämligheten börjar tidigt.....	3
Påverkansfaktorer	3
Fördjupad analys	4
Är vi redo för utveckling?	4
Vad kan vi göra för att förebygga att unga blir mångbesökare?	5
Referenser:.....	8

Kunskapsunderlag inför mål och budget 2020

De lokala nämnderna har i uppdrag att lämna över ett kunskapsunderlag till regionstyrelsen, denna gång som ett inspel inför mål och budget 2020. Kunskapsunderlaget utgår från lokala nämnders grunduppdrag, varför fokus i ämnesval ligger på en jämlik hälsa, social hållbarhet och gränsöverskridande samverkan med utgångspunkt i barns och ungas livsvillkor.

Under 2017 genomförde de lokala nämnderna ett omfattande dialogarbete där samtal fördes med såväl unga som verksamhetsföreträdare om ungas psykiska hälsa och livsvillkor. Nämnderna konstaterade att det finns stora behov för gruppen unga med psykisk ohälsa och fann en vilja att fortsätta fokusera på denna specifika grupp i kommande kunskapsunderlag. Nämnderna har därför enats om att kunskapsunderlaget inför budget 2020 ska fokusera på hur samhällets aktörer kan främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa för att undvika att unga blir mångbesökare inom hälso- och sjukvården, senare i livet.

Syfte

Belysa hur samhällets aktörer kan arbeta för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa hos unga för att undvika att de, på grund av psykosocial problematik, blir mångbesökare inom hälso- och sjukvården senare i livet.

Avgränsning

Detta kunskapsunderlag avser de personer som söker vård ofta och som inte har en svår/kronisk sjukdom.

Vem är mångbesökaren?

I Sverige avser begreppet mångbesökare vanligen patienter med fyra läkarbesök eller fler under en period av 12 månader. I de studier som refereras till i detta underlag varierar besöksfrekvensen mellan fyra till elva besök per år, för att kategoriseras som mångbesökare. Att olika studiers resultat till viss del skiljer sig åt visar att det inte finns någon tydlig definition av begreppet mångbesökare.

Kännetecknande för mångbesökarna är att de gör fler besök i vården än andra och att de drabbas av precis samma sjukdomar som alla andra men betydligt oftare. Vanligtvis är alltså läkarbesöken helt befogade men det finns ofta bakomliggande

orsaker till det höga antalet läkarbesök (1)¹. Flertalet studier visar att mångbesökare oftare besvärar av psykisk ohälsa, exempelvis ångest, depression och utmattning än andra (1,2,5). Trots det söker de flesta ändå vård på grund av en somatisk sjukdomsbild och det är vanligt med både somatisk och psykiatrisk sjukdom, dvs. flera olika diagnoser samtidigt (5).

Gruppen mångbesökare har en ålders- och könsspecifik likvärdighet med andra som söker vård (1).

Gruppen mångbesökare är inte konstant, de flesta som söker vård ofta gör det under en begränsad tid i livet. En mindre andel, ca 20 procent, fortsätter att frekvent besöka sjukvården under två eller flera år (3).

Mångbesökare är en utsatt grupp

Känsla av sammanhang (KASAM) är en teori som beskriver en individs förmåga att hantera svårigheter, nära kopplat till välbefinnande och hälsa. En individs känsla av sammanhang har stor inverkan på dennes förmåga att hantera stressfulla händelser, vilket i sin tur har stor påverkan på hälsan. Mångbesökare har ofta en svag känsla av sammanhang, vilket indikerar en nedsatt förmåga att hantera stress. Detta gör att påfrestande händelser oftare resulterar i vårdbesök och långtidssjukskrivning (1). Dessutom är stressande livshändelser som skilsmässor, dödsfall, övergrepp och kroniska sjukdomar vanligare i gruppen mångbesökare (1, 7, 9). Detta förklaras med att en lägre förmåga att hantera stress och livstrauman gör att immunförsvaret blir nedsatt. Personen drar då lättare på sig infektioner och andra sjukdomar och drabbas också i högre grad av blödningar och svullnader i samband med olycksfall (1).

Gruppen är också utsatt på följande sätt:

- Förtidspensionering och långtidssjukskrivningar är vanligare (1).
- Låg utbildningsnivå, arbetslöshet, liten arbetslivserfarenhet, svag ekonomi och låg social status är vanligare (2,5,8).
- Tidigare eller pågående missbruk är vanligare (9-10).
- Fler är ensamstående (5) och svagt socialt nätverk är vanligare (2).

¹ Siffror i parantes hänvisar till referenslistan som finns i slutet av dokumentet

Att svåra förhållanden under barndomen påverkar livet som vuxen är sedan länge känt. Forskning visar att svårigheter under barndomen är vanligare bland mångbesökare.

Förhållanden under uppväxten som är vanligare bland mångbesökare:

- Att som barn tvingas ta stort ansvar i familjen, hushållet och/eller syskon (11).
- Svår sjukdom i familjen som barn, antingen egen eller annan familjemedlems (6).
- Vårdnadshavares eller annan närståendes bortgång (7).
- Missbruk hos vårdnadshavare (7).
- Fysiska, psykiska och/eller sexuella övergrepp (12).
- Att som barn lära sig att man måste vara till nytta för andra, alltid vara glad och positiv och att inte orsaka problem för att vara uppskattad (15).

Ojämligheten börjar tidigt

En jämlik hälsa är och bör vara ett viktigt mål för den offentliga verksamheten. Inte bara för att det bidrar till bättre villkor och möjligheter för människor utan också för att det sannolikt stärker samhällssystemen i stort (17). Särskilt angeläget är det att förbättra barns hälsa eftersom det är en investering i barnens välbefinnande och deras framtid. Förutom den moraliska aspekten finns stora samhällsekonomiska vinster att göra om vi redan tidigt kan förebygga och bekämpa ohälsa hos barn och därmed minska behovet av insatser från samhället senare i livet (14).

Idag finns det dessvärre stora skillnader i ungas hälsa utifrån deras sociala bakgrund, inte minst när det gäller psykisk ohälsa. Barn med högst socioekonomisk status har 60-85% procent lägre sannolikhet att drabbas av psykisk ohälsa jämfört med barn med lägst socioekonomisk status (14).

Påverkansfaktorer

Varför en person drabbas av ohälsa eller inte beror på dess genetiska arv, personlighet, det sociala nätverket och den miljö personen lever i. Alla personer har en viss grad av sårbarhet. Det som avgör om sårbarheten leder till ohälsa eller inte är hur mycket påfrestningar vi utsätts för. Ju högre sårbarhet desto mindre stresspåslag krävs för att ohälsa ska utvecklas. Risk- och skyddsfaktorer är faktorer som ökar respektive minskar risken för ohälsa (18).

Exempel på riskfaktorer:

- Fysisk och/eller psykisk ohälsa
- Problem att knyta an
- Föräldrars oförmåga att skydda barnet och ge det omvårdnad
- Missbruk, psykisk sjukdom, relationsproblem i hemmet
- Frånvaro av skyddande nätverk

Effekten av en riskfaktor kan bli mycket större om individen redan är utsatt för andra belastningar (18).

Exempel på skyddsfaktorer:

- Förmåga att förstå och komma överens med andra
- Nyfikenhet, skolframgång, självförtroende
- Förmåga till impuls- och känslokontroll
- God relation mellan förälder och barn, god omvårdnad
- Sund ekonomisk situation
- Familjesammanhållning, att barnet är omtyckt av vuxna
- Möjlighet till fritidsintressen

Dessa faktorer är särskilt viktiga när risken är hög. Skyddseffekten ökar oftast med antalet skyddsfaktorer, men även en enskild faktor kan ha stark påverkan (18).

Fördjupad analys

En tvärprofessionell arbetsgrupp arbetar med en fördjupad analys av kopplingen mellan psykisk ohälsa och många besök i närsjukvården. Analysen är ett processinriktat utvecklingsarbete som påbörjats under våren 2018. Delresultat från analysen presenteras fortlöpande. Se bilaga.

Är vi redo för utveckling?

Att människor har olika grad av sårbarhet är inte något som går att påverka. Däremot finns det från samhällets sida stora möjligheter att ge stöd till barn och familjer för att stärka de skyddsfaktorer som ökar personens motståndskraft mot belastningar. På samma sätt kan samhället bidra till att skydda barn mot de riskfaktorer som ökar sannolikheten för att något negativt ska hända. Att stärka skyddsfaktorer och minimera riskfaktorer är en viktig del i arbetet för en jämlik hälsa.

All utveckling mot en mer jämlik hälsa kräver ett ihärdigt och långsiktigt arbete, med fokus på stegvisa förändringar. Fokus behöver bland annat vara på hur förändringar i verksamheter kan skapa bättre kvalitet och högre tillgänglighet för invånarna. Detta bidrar i sin tur till förbättrade livsvillkor, möjligheter och hälsa för dem som behöver stöd och insatser från de olika välfärdssystemen. För att åstadkomma jämlik hälsa behövs ett tvärsankteriet perspektiv eller systemsynsätt (17).

Det är Sveriges kommuner, landsting och regioner som har nyckeln till att förbättra hälsan för stora befolkningsgrupper. De stora välfärdsverksamheterna behöver styras mot gemensamma mål, arbeta med god kvalitet i alla led och verksamheter, nyttja ny teknik och nya metoder samt följa upp resultaten. Det finns en betydande samlad kompetens om hälsa och förebyggande arbete inom skola, socialtjänst, omsorg och hälso- och sjukvård. Att samordna denna kompetens är en förutsättning för att nå målen (16).

Vad kan vi göra för att förebygga att unga blir mångbesökare?

I de lokala nämndernas rapport *Unga och unga vuxnas psykiska hälsa och livsvillkor* som togs fram efter den omfattande dialogprocessen under 2017 presenterades ett antal åtgärdsförslag. Åtgärdsförslagen togs fram utifrån resultatet av dialogerna som genomförts och belyste olika områden som behöver utvecklas dels för att förebygga psykisk ohälsa och dels för att unga som besvärar sig av psykisk ohälsa ska få snabbare och mer kvalitativ hjälp. Dessa åtgärdsförslag har varit utgångspunkten för nedanstående uppmaningar och kompletterade åtgärdsförslag.

I åtgärdsförslagen är det särskilt angeläget att fokusera på följande behovsgrupper:

- unga med funktionsnedsättning
- unga utanför arbetsmarknaden
- unga HBTQ-personer
- unga nyanlända

Vi kan förebygga att unga blir mångbesökare genom kunskap

Det kan vara svårt att veta hur man kan förebygga mångbesökare men genom att öka och implementera kunskapen om förebyggande och främjande arbete och om uppväxtvillkorens betydelse skulle vi kunna minska antalet personer som inte får rätt hjälp för sin psykiska ohälsa, trauman eller sociala utmaningar i livet.

Öka kunskapen om

- Hur sårbarhet, Känsla av sammanhang och psykisk ohälsa påverkar den fysiska hälsan

- Hur barn påverkas av att vara anhörig till vuxna med psykisk ohälsa och/eller missbruk
- Hur fysiska, psykiska och sexuella övergrepp påverkar den psykiska hälsan och livsvillkoren
- Barn och vårdnadshavares anknytning och dess betydelse för den psykiska hälsan
- Betydelsen av att ha ett skyddande nätverk

Vi kan förebygga att unga blir mångbesökare genom bra bemötande

Flera unga vittnar om bristande bemötande och hur det påverkar dem negativt. Inom skolan, elevhälsan och andra verksamheter är det viktigt att skapa förutsättningar för ett bemötande som utgår från individens behov. Detta för att individen ska kunna skapa en trygghet och tillit till andra personer och sig själv.

Skapa förutsättningar för ett bra bemötande genom att:

- Utgå från individens behov i alla delar av de verksamheter som möter unga och unga vuxna
- Öka medvetenheten om hur våra normer påverkar bemötandet
- Mäta och följa upp bemötandet

Vi kan förebygga att unga blir mångbesökare genom behovsstyrning och stöd

Det är viktigt att skapa förutsättningar för de professioner som arbetar med barn och unga. De behöver få arbeta relationsskapande, tvärprofessionellt och möta individen utifrån dennes förutsättningar, detta för att stärka individen i sig själv.

Det är också viktigt att utveckla den politiska styrningen och beställningen kring hur vi tillsammans ska arbeta med särskilda behovsgrupper generellt och för unga som riskerar att bli mångbesökare. Det krävs nära kopplingar mellan den strategiska och den operativa nivån för att arbetet verkligen ska leda till högre kvalitet och förändrade arbetssätt.

Samhällets aktörer behöver utveckla

- Arbetet med kompletterande nulägesanalyser och prognoser med fokus på psykisk ohälsa generellt och för särskilda behovsgrupper specifikt.
- Den politiska styrningen och beställningen med fokus på psykisk ohälsa
- Styrning och ledning som utgår från individens behov så att rätt person får rätt stöd i syfte att uppnå en jämlik hälsa
- Mål och lämpliga mätvärden för att följa upp arbetet med koppling till ungas psykiska hälsa.
- Fysiska och digitala ingångsvägar för att underlätta för unga med psykisk ohälsa att söka och få tillgång till hjälp
- Förutsättningarna för de professioner som arbetar med barn och unga att arbeta relationsskapande och möta individen utifrån dennes förutsättningar

- Behovsanpassat stöd till barn och unga i förskola och skola

Vi kan förebygga att unga blir mångbesökare genom strategisk samverkan och samhandling

Vi behöver skapa samsyn kring vad som behöver göras och definiera gemensamma mål och indikatorer. Vi behöver också skapa samsyn kring det gemensamma ansvaret inom och mellan olika verksamheter och huvudmän (skola, vård och andra myndigheter). Genom detta kan vi minska glappen mellan verksamheter som möter barn och unga.

Vi behöver utveckla:

- Samordnad samverkan utifrån individens behov
- Arbetssätt för att identifiera styrkor och svagheter i befintlig samverkan
- Flexibla arbetssätt och klargöra det gemensamma åtagandet i samverkan mellan verksamheter
- Arbetet med att tydliggöra ansvaret för att underlätta vid övergångar mellan verksamheter och huvudmän (t.ex. vårdnivåer, skolstadier, myndigheter)
- Mål, delmål, indikatorer och uppföljning av samverkan

Vi kan förebygga att unga blir mångbesökare genom att arbeta med våra normer och värderingar

Vi behöver skapa en jämlik hälsa och jämlik vård. Vi behöver också stärka ungas förmåga att hantera relationer och förändringar i det komplexa samhälle de växer upp lever i. Vi behöver skapa fler forum för delaktighet och medskapande frågor som rör mångbesökare och barn och unga.

Vi behöver utveckla:

- Ungas förmågor att hantera relationer och förändringar i dagens komplexa samhälle
- Arbetssätt för att uppmärksamma betydelsen av genusstrukturer, värderingar och normer som kan vara anledningen till att vissa ungdomar inte söker och får hjälp i tid
- Fler forum för delaktighet och medskapande kring frågor som rör barn och unga

Hur får vi större genomslagskraft tillsammans?

För att få en större genomslagskraft bedöms några av åtgärdsförslagen ha större påverkan och möjlighet att bidra till förändring. Därför lyfts följande särskilt fram:

- Kunskap om vikten av helhetsperspektivet kring individen, hur livets olika delar påverkar individens situation
- Utveckla den politiska styrningen och beställningen i frågor som rör psykisk hälsa

- Utveckla mål, delmål, indikatorer och uppföljning gällande bemötande
- Förbättra samverkan på regional och lokal nivå genom att följa upp befintliga former samt utveckla mål, delmål, indikatorer och uppföljning.

Referenser:

1. Bergh, H. (2005) *Frequent attenders in primary health care - a vulnerable patient group seen from a biopsychosocial perspective*. Department of primary health care, Gothenburg University.
2. Andersson, S., Lynöe, N., Hallgren, C and Nilsson, M. (2004) *Is frequent attendance a persistent characteristic of a patient? Repeat studies of attendance pattern at the family practitioner*, Scandinavian Journal of Primary Health Care, 22:2, 91-94, DOI: 10.1080/02813430410005207
3. Olsson, M. (2006) *Fokusrapport. Akutmottagningens mångbesökare - hur kan vården förbättras*. Forum för kunskap och gemensam utveckling. Stockholms Läns Landsting.
4. Reid, S., Wessely, S., Crayford, T. and Hotopf, M (2002) *Frequent attenders with medically unexplained symptoms: service use and costs in secondary care*, British Journal of Psychiatry, vol. 180, pp. 248–253, 2002.
5. Jyväsjärvi, S., Keinänen-Kiukaanniemi, S., Väisänen, E., Larivaara, P and Kivelä, S. (1998) *Frequent attenders in a Finnish health centre: morbidity and reasons for encounter*, Scandinavian Journal of Primary Health Care, 16:3, 141-148, DOI: 10.1080/028134398750003089
6. Kapur, N., Hunt, I., Macfarlane, G., McBeth, J and Creed, F (2004) *Childhood experience and health care use in adulthood: nested case-control study*. British Journal of psychiatry, vol 185, pp. 134-139, 2004.
7. Mautner, D., Hauchie, P., Brenner, J., Shea, J., Gross, K., Frasso, R., Cannuscio, C. (2013) *Generating hypotheses about care needs of high utilizers: lessons from patient interviews*. Population health management, vol 16. DOI: 10.1089/pop.2013.0033
8. Karlsson, H., Lehtinen, V., and Joukamaa, M. (1995) *Are frequent attenders of primary health care distressed?* Scandinavian Journal of Primary Health Care, 13:1, 32-38, DOI: 10.3109/02813439508996732
9. Olsson, M and Hansagi, H (2001) *Repeated use of the emergency department: qualitative study of the patient's perspective*. Emerg Med J, Vol 18, 430-434, DOI: 10.1136/emj.18.6.430
10. Brennan, J., Chan, T., Hsia, R., Wilson, M and Castillo E. (2014). *Emergency department utilization among frequent users with psychiatric visits*. Academic emergency medicine, 21, 1015-1022. DOI: 10.1111/acem.12453
11. Schilte, A., Portegijs, P., Blankenstein, A., Latour, M., van Eijk, J., Knottnerus, A (2001) *Indicators of childhood adversity in somatisation in general practice*, Scandinavian Journal of Primary Health Care, 19:4, 232-236, DOI: 10.1080/02813430152706747
12. Portegijs, P., Jeuken, FMH., van der Horst, FG., Kraan, HF and Knottnerus A. (1996) *A troubled youth: Relations with somatization, depression and anxiety in adulthood*. Family Practice 1996; 13: 1-11.
13. <https://www.uppdragpsyiskhalsa.se/skydds-och-riskfaktorer-for-psyisk-ohalsa/> 2018-04-06
14. Mörk, E., Sjögren, A och Svaleryd, H. (2015) *Hellre rik och frisk - om familjebakgrund och barns hälsa*. Rapport 2015:13, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. Uppsala
15. Wiklund-Gustin, L (2013) *Struggling on My Own: A Cognitive Perspective on Frequent Attenders' Conception of Life and Their Interaction with the Healthcare System* Psychiatry Journal, Article ID 580175
16. Sveriges kommuner och landsting (2018) *Strategi för hälsa – Tillsammans varje dag lite bättre*. Stockholm
17. *Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa - Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa*. Statens offentliga utredningar. SOU 2017:47

18. Sveriges Kommuner och landsting (2017) *Barn och ungas hälsa i Sverige – en beskrivning av nuläget*. Stockholm

Genomförda och planerade aktiviteter 2018

6

LN LHM180004

Datum
2018-09-12

Diarienummer
LN
LHM180004

Regionkontoret
Verksamhet/avdelning
Yvonne Wijk
Nämndsekreterare

Lokala nämnden Laholm

Genomförda och planerade aktiviteter 2018

Förslag till beslut

Laholmsnämnden beslutar att

- notera genomförda och planerade aktiviteter 2018
- arbeta efter framtagna planering

Sammanfattning

Vid sammanträdet redovisas och diskuteras Laholmsnämndens Genomförda och planerade aktiviteter 2018.

Genomförda aktiviteter 2018-08-28 – 2018-09-24

1. Länspresidiet Falkenberg, 4 sep
2. Dialogmöte med regionstyrelsens alla utskott, 11 sep
3. Dialogmöte med KUN:s presidie, 19 sep

Planerade aktiviteter 2018-09-25 – 2018-11-05

1. Utbildningsdag om Hedersrelaterat våld och förtryck, 4 okt
2. Lokala nämnders gemensamma utvecklingsdag, 11 okt
3. Länspresidiet Varberg, 12 okt
4. Föreläsning Mia Börjesson – Att bli världsmästare i sitt eget liv, 22 okt

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Bitr regiondirektör

Eva Jadeling
Nämndtjänsteman

Bilaga:

Genomförda och planerade aktiviteter 2018

Beslutet ska skickas till

Beslut ska inte delges

Genomförda och planerade aktiviteter 2018

Laholmsnämnden

Reviderad 2018-08-28

Dag	Aktivitet	Syfte	Plats	Deltagare
14 jan	Samverkanskonferens			Nämndtjänsteman Strateg
15 jan	Länspresidiet	Lokala nämnders presidier träffas	Laholm	Presidiet Nämndtjänsteman
16 jan	Dialog med kommunstyrelsen		Stadshuset Laholm	Ordförande Nämndtjänsteman
16 jan	Föreläsning	Föreläsning Hur påverkar fysisk aktivitet din hjärna?	Campus Laholm	Ordförande Ledamöter Nämndtjänsteman
18 jan	Dialog preventions- enheten			Nämndtjänsteman Strateg
23 jan	Dialogmöte med regionstyrelsens utskott	Dialogmöte mellan lokala nämnders presidier och regionstyrelsens utskott	Borgsalen	Presidiet Nämndtjänsteman
30 jan – 1 feb	Nationella nätverksträffen 2018	Nationell nätverkskonferens – Hälsa och demokrati	Hotel Tylösand	Ordförande Vice ordförande Nämndtjänsteman
5 feb	Presidiet Laholmsnämnden	Presidiet träffas inför nämnden	Stadshuset Laholm, Duvan	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
12 feb	Samverkansberedning			Presidiet Nämndtjänsteman

Genomförda och planerade aktiviteter 2018

Laholmsnämnden

Reviderad 2018-08-28

14 feb	Samverkanskonferens			Nämndtjänsteman Strateg
19 feb	Laholmsnämnden	Se protokoll	Stadshuset Laholm, Duvan	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
26 feb	Presidiet Laholmsnämnden	Presidiet träffas inför nämnden	Stadshuset, Falken	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
27 feb	Presentation på kommunfullmäktige	Presentation av rapporten Unga, unga vuxnas psykiska ohälsa och livsvillkor på kommunfullmäktige	Stadshuset	Ordförande Nämndtjänsteman
27 feb	Möte kring projekt Barnfetma	Uppstartsmöte kring projektet för barn med fetmaproblematik i Laholm		Nämndtjänsteman Strateg
13 mars	Dialog kring dialogarbetets rapport	Dialog, workshop kring dialogarbetet och rapporten Unga, unga vuxnas psykiska hälsa och livsvillkor	Aktivitetshuset	
13 mars	Föräldrar emellan	Föreläsning ” Med känsla för barns självkänsla”	Laholms teater	
19 mars	Länspresidiet	Lokala nämnders presidier träffas	Kungsbacka	Presidiet Nämndtjänsteman
9 april	Dialogmöte med BUN	I anslutning till presidiet dialogmöte med BUN kring samverkansfrågor	Stadshuset Laholm, Duvan	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare Richard Mortenlind

Genomförda och planerade aktiviteter 2018

Laholmsnämnden

Reviderad 2018-08-28

9 april	Presidiet Laholmsnämnden	Presidiet träffas inför nämnden	Stadshuset, Laholm, Duvan	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
12-13 april	Synapsen – Ledarskapsdagar	Synapsen – Digitalisering ett förändrat arbetsliv	Hotel Tylösand	Ordförande Vice ordförande Ledamot
23 april	Laholmsnämnden (heldagsmöte)	Se protokoll	Lögnäs gård	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
7 maj	Länspresidiet	Lokala nämnders presidier träffas	Hylte	Presidiet Nämndtjänsteman
21 maj	Presidiet Laholmsnämnden	Presidiet träffas inför nämnden	Stadshuset Laholm, Duvan	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
22 maj	Dialogmöte med RS- au	Dialogmöte mellan lokala nämnders presidier och RS-au	Borgsalen	Presidiet Nämndtjänsteman
4 juni	Laholmsnämnden	Se protokoll	Jobbcenter Laholm	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
4 juni	Information om Välmående ger resultat	Lars Bäcklund är inbjuden till nämndsmötet för att informera om arbetet med Välmående ger resultat samt From Great To Excellent	Jobbcenter	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare Lars Bäcklund
15 aug	Presidiet Laholmsnämnden	Presidiet träffas inför nämnden	Stadshuset Laholm, Duvan	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg

Genomförda och planerade aktiviteter 2018

Laholmsnämnden

Reviderad 2018-08-28

				Nämndsekreterare
27 aug	Laholmsnämnden	Se protokoll	Laholms Vandrarhem	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
27 aug	Information om projekt kring barntetma	Tina Jönsson dietist informerar om projektet kring barnfetma	Laholms Vandrarhem	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare Tina Jönsson
4 sep	Länspresidiet	Lokala nämnders presidier träffas	Falkenberg	Presidiet Nämndtjänsteman
10 sep	Presidiet Laholmsnämnden	Presidiet träffas inför nämnden	Stadshuset Laholm, Falken	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
11 sep	Dialogmöte med RS- au	Dialogmöte mellan lokala nämnders presidier och RS-au	Borgsalen	Presidiet Nämndtjänsteman
19 sep	Dialogmöte med KUNs presidie			
24 sep	Laholmsnämnden	Se protokoll	Stadshuset Laholm, Duvan	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
4 okt	Utbildningsdag Hedersrelaterat våld och förtryck	Länsstyrelsen bjuder in till utbildningsdag för ökade kunskaper inom hedersrelaterat våld och förtryck	Stadsbiblioteket Halmstad	Nämndtjänsteman

Genomförda och planerade aktiviteter 2018 Laholmsnämnden

Reviderad 2018-08-28

11 okt	Utvecklingsdag	Gemensam utvecklingsdag för lokala nämnder	Varberg Vartbergs stadshotel	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
12 okt	Länspresidiet	Lokala nämnders presidier träffas	Varbergs stadshotell heldag	Presidiet Nämndtjänsteman
22 okt	Presidiet Laholmsnämnden	Presidiet träffas inför nämnden	Stadshuset Laholm, Duvan	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
22 okt	Föreläsning Att bli världsmästare i sitt eget liv	Föreläsning med Mia Börjesson arrangör Björbäcks Ryttarförening	Solbackens bygdegård	
5 nov	Laholmsnämnden	Se protokoll	Stadshuset Laholm, Campus	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
7 nov	Föräldrar emellan			
12 nov	Samverkansberedning med kommunens presidier			
19 nov	Presidiet Laholmsnämnden	Presidiet träffas inför nämnden	Stadshuset Laholm, Duvan	Presidiet Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare
26 nov	Länspresidiet	Lokala nämnders presidier träffas	Halmstad	Presidiet Nämndtjänsteman

Genomförda och planerade aktiviteter 2018

Laholmsnämnden

Reviderad 2018-08-28

4 dec	Dialogmöte med RS-au	Dialogmöte mellan lokala nämnders presidier och RS-au	Borgsalen	Presidiet Nämndtjänsteman
4 dec	Laholmsnämnden	Se protokoll	Vallåsens vårdshus	Nämnden Nämndtjänsteman Strateg Nämndsekreterare

Anmälan av fattat delegationsbeslut

7

LN LHM180008

Datum
2018-09-24Diarienummer
LN
LHM180008

Regionkontoret
Styrning och stöd
Yvonne Wijk
Administrativ assistent

Lokala nämnden Laholm**Anmälan av fattat delegationsbeslut****Förslag till beslut**

Laholmsnämnden beslutar att

- godkänna redovisningen av delegationsbeslut
- lägga anmälan till handlingarna

Sammanfattning

Enligt 6 kapitlet § 37 samt 7 kapitlet § 5 i Kommunallagen kan nämnd delegera till utskott, ledamot, ersättare eller anställd i kommunen att fatta beslut på nämndens vägnar. Beslut som fattas enligt delegationsordningen ska anmälas till nämnden och redovisas skriftligen i detta ärende.

Delegationsbeslut

Bilaga nr	Besluts-datum	Delegation	Delegat	Diariennr	Punkt i delegationsbeslutet
1	2018-09-03	Yttrande gällande församråd för Östra Nyby, del av Nyby 3:38	Ordförande	LN LHM180035	4 A
2	2018-09-11	Yttrande gällande internremiss planbesked Del av Allarp 2:4 och 2:63	Ordförande	LN LHM180037	4 A

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Bitr regiondirektör

Eva Jadeling
Nämndtjänsteman

Bilaga:

1. Delegationsbeslut gällande församråd för Östra Nyby, del av Nyby 3:38
2. Delegationsbesök gällande internremiss planbesked Del av Allarp 2:4 och 2:63

Beslutet ska skickas till

Beslut ska inte delges

Delegationsbeslut

Regionkontoret
Avdelningen för social hållbarhet
Felicia Pettersson
Social hållbarhetstrateg

Datum
2018-09-12

Diarienummer
LN LHM180035

Laholmsnämnden

Beslut gällande församråd Östra Nyby, norra, del av Nyby 3:38

Beslut enligt 4A i Lokala nämnden Laholm förteckning över delegerade ärenden.

Beslut

Laholmsnämndens ordförande, efter samråd med vice ordförande, beslutar i enlighet med punkt 4 A i Laholmsnämndens delegationsordning att

- anta yttrande om församråd för Östra Nyby, norra, del av Nyby 3:38, och skicka det vidare till Laholms kommuns Miljö – och byggnadsnämnd.

Kontering

Inga eventuella kostnader med anledning av beslutet.

Laholmsnämnden

Margareta Bengtsson
Ordförande

Bilagor:

Yttrande gällande församråd Östra Nyby, norra, del av Nyby 3:38

Tjänsteskrivelse gällande församråd Östra Nyby, norra, del av Nyby 3:38

Beslutet delges:

Beslut ska inte skickas.

Blanketten ska lämnas till sekreteraren för anmälan vid nästkommande sammanträde med styrelsen/nämnden

Delegationsbeslut

Regionkontoret
Avdelningen för social hållbarhet
Felicia Pettersson
Social hållbarhetsstrateg

Datum
2018-09-11

Diarienummer
LN LHM180037

Laholmsnämnden

Beslut gällande Planbesked Del av Allarp 2:4 och 2:64

Beslut enligt 4A i Lokala nämnden Laholm förteckning över delegerade ärenden.

Beslut

Laholmsnämndens ordförande, efter samråd med vice ordförande, beslutar i enlighet med punkt 4 A i Laholmsnämndens delegationsordning att:

- anta yttrande om interremiss för planbesked Del av Allarp 2:4 och 2:64, och skicka det vidare till Laholms kommuns Miljö – och byggnadsnämnd.

Kontering

Inga eventuella kostnader med anledning av beslutet.

Laholmsnämnden

Margareta Bengtsson
Ordförande

Bilagor:

Yttrande gällande planbesked Del av Allarp 2:4 och 2:64

Tjänsteskrivelse gällande planbesked Del av Allarp 2:4 och 2:64

Beslutet delges:

Beslut ska inte delges

Blanketten ska lämnas till sekreteraren för anmälan vid nästkommande sammanträde med styrelsen/nämnden